

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szemes Éva ügyvéd által képviselt szám székhelyű felperesnek a dr. Tibold Csaba ügyvéd által képviselt szám alatti lakos alperes ellen 1.294.028 forint megfizetése iránt a Zirci Városi Bíróságon P.20.153/2008. szám alatt indult, és a Veszprém Megyei Bíróság 2.Gf.40.078/2009/3. számú ítéletével befejezett perében a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 20.000 (Húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

Szóbeli megállapodást követően a felperes 2005. február 23-án a ... Kft. közreműködésével 27.451 db + 549 db grátisz naposcsibét szállított le 2.083.532 forint értékben az alperesnek. Ezt követően a turnus végéig 2005. március 24-ig ugyancsak a ... Kft. közreműködésével a felperes 6.397.003 forint értékű tápot szállított az alpereshez. A turnus lejártát követően összesen 40.270 kg súlyban 24.806 db csirkét vágtak le 6.765.360 forint nettó értékben. Ebből levonásra került 1.248 forint úti dögköltség, 49.392 forint részkobzás és 205.632 forint kobzás címén. 1.433 db csirkét azért kellett a vágóhídon kobzás alá venni, mivel nem érték el a felperes által előírt 1,8 kg átlagsúlyt. A levonásokat követően az alperest megillető vágási érték bruttó 7.297.122 forint volt. A vágást követően a felperes számlát állított ki 2.083.532 forintról naposcsibe, 6.397.003 forintról tápellenerőérték, 110.615 forintról bonyolítási díj címén, összesen 8.591.150 forintról. Ebből levonta az alperesnek a vágást követően járó 7.297.122 forintot és felhívta az alperest a különbözetként adódó 1.294.028 forint megfizetésére, amelynek az alperes nem tett eleget.

A felperes keresetében 1.294.028 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, aki a kereset elutasítását kérte. Egyrészt beszámítási kifogást terjesztett elő arra hivatkozva, hogy a felperes rossz minőségű tápot szolgáltatott, és ezért az állomány nem fejlődött megfelelő mértékben, másrészt arra hivatkozott, hogy a felperes a 100 forint/kg fölötti tápfelhasználás esetére kompenzációt ígért.

A felperes az alperes beszámítási kifogásának elutasítását kérte, mivel az alperes korábban a táp hibájára nem hivatkozott, a 100 forint/kg fölötti tápfelhasználás esetére pedig kompenzációt csak azoknak a termelőknek ígért, akik több turnust neveltek, szemben az alperessel, aki csak egy turnus nevelésére vállalkozott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság keresetnek helyt adó ítéletét megváltoztatta, és jogerős ítéletével a keresetet elutasította. A jogerős ítélet indokolása szerint a felek túlnyomórészt mezőgazdasági termékértékesítési szerződés elemeit tartalmazó megállapodást kötöttek, ezért a bíróság a felek közötti elszámolást ennek megfelelően végezte el. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a tápfelhasználás körében a felperes által alkalmazott kompenzáció az alperessel való elszámolás esetén is alkalmazandó, amely a 100 forint/kg feletti ingyenes tápszolgáltatást jelenti. A másodfokú bíróság számításai szerint a 7.297.122 forintból levonandó 2.083.532 forint naposcsibe érték, 3.776.970 forint kompenzáció miatt elszámolandó tápérték, és 70.326 forint bonyolítási díj, így 1.366.294 forint eredmény adódik, amelyre figyelemmel az alperesnek nincs fizetési kötelezettsége. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a kompenzáció alkalmazhatósága azt jelentette a felperes részéről, hogy a csirkeállomány fejlődésében szerepet játszó egyéb körülményeket nem kívánta értékelni.

A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, a keresetének helyt adó elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 164. § (1) bekezdését, és a Pp. 206. § (2) bekezdését.

Érvelése értelmében iratellenes, számszerűleg hibás és logikailag is ellentmondásos a másodfokú bíróságnak a kompenzáció miatti tápérték elszámolása. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság 37.769 kg-mal számolt. Szerinte a levonások utáni súly 38.691 kg. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság nem indokolta, hogy miért csak a „pozitív” súlyra lehet tápfelhasználást számolni, a „negatív” elkobzott, elhullott állományra miért nem. Kifogásolta, hogy a másodfokú bíróság a kompenzáció miatt elszámolható tápértéket, és a bonyolítási díjat nettó értéken számolta,

ugyanakkor a vágási és a napos csibe értékét bruttó értéken állította be, az ÁFA-s értékből vonta le az ÁFA nélküli összeget, és ezen elszámolás eredményeként állapította meg, hogy az alperesnek nem áll fenn fizetési kötelezettsége. Szerinte az elszámolás az akkor hatályban lévő 1992. évi LXXVI. törvény alapján jogszabálysértő.

Érvelése értelmében téves a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, miszerint a kompenzáció alkalmazhatósága esetén nem terhelte volna bizonyítási kötelezettség az alperest azért, hogy a hibás tápszolgáltatás miatt haladta meg a tápfelhasználásra megadott értéket, mivel nem szabott más feltételt. Szerinte az általa becsatolt tápfelhasználási kimutatás egyértelműen bizonyítja, hogy a kívánt mértékű tápfelhasználáshoz a visszaszállított vágócsirke arányának el kellett érnie a 96 %-ot, ami egyébként szerződési feltétel. Az alperesnél ez a behozatali arány pedig csak 90%-os volt. Szerinte mindezekre tekintettel a jogerős ítéleti tényállás kirívóan okszerűtlen mérlegeléssel került megállapításra, téves az ebből levont jogi következtetés és a számszerű elszámolás jogsértő.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A bírói gyakorlat értelmében a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértéséről csak akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes (iratellenes), illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott.

A nem vitás tényállás szerint a felek írásban szerződést nem kötöttek. Az elsőfokú bíróság a 17. sorszámú jegyzőkönyvbe foglaltan tájékoztatta arról a feleket, hogy a perben közvetett bizonyítékok alapján kénytelen a tényállást feltárni. A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben a felperes nem bizonyította, hogy szerződési feltétel lett volna az, hogy a visszaszállított vágócsirke arányának el kell érnie a 96 %-ot.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése eredményeként jutott arra a következtetésre a takarmány felhasználás körében, hogy a felperes által alkalmazott

kompenzáció az alperessel való elszámolás esetén is irányadó. K. E., K. Gy., K. J., S. Gy. I., S. Gy. I-né tanúk egybehangzóan adták elő, hogy a felperes ügyvezetője azt ígérte, hogy amennyiben 100 forint/kg feletti tápfelhasználási érték jön ki, akkor az a fölötti értéket kompenzálja, amely alatt a termelők azt értették, hogy azt nem kell megfizetni. A tanúk előadása értelmében az az ígéret valamennyiükre vonatkozott, akik ott voltak a megbeszélésen, így az alperesre is.

Sz. I. a felperes ügyvezetője a 17. sorszámú jegyzőkönyvbe foglaltan elismerte, hogy voltak olyan vállalkozók, akiknek kompenzációt ígért, majd előadta, hogy „az alperesre sem emlékszem”, illetve „arra nem emlékszem, hogy a megbeszélés kapcsán mi hangzott el pontosan”. A felperes azt nem bizonyította, hogy a kompenzáció ígérete az alperesre nem vonatkozott. A rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése eredményeként jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a kompenzáció alkalmazhatósága azt jelentette a felperes részéről, hogy a csirkeállomány fejlődésében szerepet játszó egyéb körülményeket nem kívánta értékelni.

Alaptalanul sérelmezte az alperes a felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság elszámolását.

A másodfokú bíróság a felperes által 5/F/II. sorszám alatt csatolt elszámolása alapján határozta meg a levonások utáni 37.769,7 kg súlyt. A felperes által 3. sorszám alatt csatolt 2006. április 12-én készített termelői elszámolás szerint a felperes összesen 2.083.532 forintban számolta el a naposcsibék értékét, és 7.297.122 forintban a vágási értéket. A másodfokú bíróság ezen értékek figyelembevételével jogszabálysértés nélkül végezte el a felek közötti elszámolást. Erre figyelemmel az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXVI. törvény rendelkezéseinek megsértése sem állapítható meg. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének (az ún. felülmérlegelésnek) pedig nincs helye (BH 1999.44.).

A felülvizsgálati kérelemben írtakkal szemben a másodfokú bíróság a Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének is eleget tett a szükséges mértékben. A másodfokú bíróság az ítéletének indokolásában értékelte a felek és a tanúk vallomását, és miután a vágási érték, valamint a naposcsibék értéke, továbbá a felperes által számított tápértéke nem volt vitatott, jogszabálysértés nélkül végezte el a felek közötti elszámolást.

A kifejtettek értelmében a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte a felperest az alperes részére felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

Budapest, 2010. június 03.

*Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó
bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró*